

Pont damunt la riera de Saldes

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al Collet d'Eina damunt de la riera de Saldes
Emplaçament: Damunt la riera de Saldes. Ctra B.400 pk 0,3 darrere el castell i al costat de la carretera
Alçada: 696,6

Coordenades:

Latitud: 42.21577
Longitud: 1.86743
UTM Est (X): 406520
UTM Nord (Y): 4674354

Classificació

Número de fitxa: 08099-113
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Gòtic Popular
Segle: XIV o XV
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Ha perdut el nivell de baranes, tot i que es manté en bon estat. Actualment està fora d'ús i es situa a sota del pont de la B-400.
Protecció: Legal
Observacions protecció: Decret legislatiu 2/2003.de la llei municipal i Llei estatal 3/1995
Número inventari: Si. Núm. 3433 IPAC (Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Guardiola Plaça de l'Ajuntament, 3. 08694 (Guardiola de Berguedà)
Fitxes associades:

Descripció

Es tracta d'una construcció d'un sol ull que salva les aigües de la riera de Saldes a sota del castell de Guardiola. L'arc té una llum considerable i està construït amb un aparell de carreus de pedra ben treballats i escairats, units amb argamassa de calç i amb una tipologia que recorda molt les construccions gòtiques de la baronia de Pinós com l'església de Sant Esteve de Bagà, el pont de la vila, el pont de Terradelles o de Sant Llorenç, el pont de l'estret de Malgrau o bé el pont dit de "la senyora" al pas del camí ral de Berga a Bagà a l'alçada del torrent de la Garganta a la Consolació (TM. Cercs). La fàbrica constructiva és de carreus de pedra petita mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i disposats en filades regulars. L'estrep de la riba dreta arrenca d'un pilar construït amb carreus encoixinats ben treballats i escairats, units amb argamassa de calç i formant filades regulars amb unes dimensions més grans que la resta de l'aparell constructiu, motiu que ens fa suposar que correspon a un moment més antic que la resta ja que la diferència d'aparell és notable. La part superior i coincidint amb el nivell de baranes ha estat sobrealçat amb una obra de maçoneria de carreus mal treballats i escairats, units amb argamassa de calç i disposat en filades molt irregulars. S'endevina encara la forma "d'esquena d'ase" característica dels ponts medievals a l'estrep oriental i occidental mirant des d'aigües amunt amb una cota de paviment molt més baixa que la que ens ha arribat fins als nostres dies. Si bé l'arrencament de l'arc de l'estrep esquerra descansa damunt de la roca mare, el seu cohetàni ho fa damunt de la pilastra esmentada unes línies més amunt caracteritzada per tenir una fàbrica constructiva molt diferent i unes dimensions més amples que la fàbrica del pont. En aquest punt i quasi a tocar al marge de la dreta l'aparell i fàbrica constructiva del pont està més mal conservat i fins hi tot té alguns esvorancs i despreniments de pedres que en fan perillar la seva estabilitat. Pensem que aquest esvoranc pugui haver estat ocasionat per l'enderrocament d'un segon arc o ull del pont de descàrrega.

Observacions:

Pont que presenta forces paral·lels en la tècnica constructiva amb el pont de Tarradellas de Bagà, el del Pont de la Vila o de Sant Esteve també a Bagà, el pont de la Senyora a Cercs i també alguns arcs i voltes de cases senyoriales, palaus i esglésies de la baronia de Pinós datats dels segles XIV i XV

Història

No en coneixem masses notícies sobre aquest pont les quals de ben segur anirien molt vinculades amb les del veí castell de Guardiola i els passatges i impòsits de barra esmentats en els diferents documents. El pont va ser crucial en el control i domini de l'alt Berguedà per part del monestir de Sant Llorenç ja que controlava la zona i també el castell el qual va ser molt disputat a l'edat Mitjana, especialment pels Pinós. L'importància ve donada que des del castell es podia tenir el control de la vall del Llobregat, del Bastareny, de Saldes, Gisclareny, etc. Aquest factor explicaria els nombrosos conflictes bèl·lics que els Pinós van establir amb l'abat de Sant Llorenç aconseguint únicament el control de la zona durant un espai de temps molt breu que no va superar els dos anys. Segons sembla és possible que aquest pont fos restaurat a mitjans del segle XIV de la mateixa que també ho van ser la resta de ponts de la baronia de Pinós, ja que tant per la fàbrica constructiva com també el traç de les pedres recorda molt les obres construïdes amb material de la pedrera de Bagà. Aquest podria ser el cas del pont de la vila (antic pont de Sant Esteve), el pont de Sant Llorenç, de Terradellas o de les dues sors, el pont de "la senyora" a Cercs o el pont de l'estret

de Malgrau (grau de Palau) també a Bagà.

Bibliografia

CASCANTE TORRELLA, PERE (2004). "Patrimoni arquitectònic" a Erol. Suplement núm. 3.ROCA ;
CLARET, J (1982). Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Generalitat de Catalunya.

